

Osnovna šola Lava

BEGUNSKA KRIZA V SLOVENIJI

BEGUNCI – NAŠ IZZIV ALI BREME

Raziskovalna naloga

AVTORICI:

Maša Lilija

Pia Lilija

MENTORICA:

Tanja Stermecki

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2016

ZAHVALA

Za vso skrb in vodenje pri izdelavi raziskovalne naloge ter lektoriranje se zahvaljujema najini mentorici Tanji Stermecki.

Zahvaljujema se policijskemu inšpektorju, gospodu Zoranu Gradišniku, za vse informacije in dodatne razlage v povezavi s problematiko beguncev, in gospodu Boštjanu Oprešniku, da nama je omogočil ogled namestitvenega centra Golovec.

Iskreno se zahvaljujema tudi gospe Marijani Kolenko, ravnateljici Osnovne šole Lava, za podporo raziskovalnemu delu.

Komisiji se zahvaljujema za pregled in oceno naloge.

Zahvaljujema se tudi vsem, ki so odgovorili na anketo.

POVZETEK

Medij skoraj vsak dan poročajo o migracijah oziroma o begunski krizi po svetu, še posebej je problematika pereča v Evropi. Glede na množično ukvarjanje s to tematiko je tudi naju tema pritegnila. Zanimalo naju je, kako se Slovenija spopada z begunsko krizo, zato sva želeli na problem pogledati iz več zornih kotov. Ugotovili sva, da begunci prihajajo predvsem iz Sirije ter Afganistana ter da bežijo iz svojih držav večinoma zaradi Islamske države, državljanske vojne ter slabega gospodarstva. Vsaka država se po svoje sooča z begunsko krizo, nič pa nam ne napoveduje lepše prihodnosti (zaradi stroškov, strahu pred islamizacijo in neznanim...). Z anketo sva ugotovili, da se Slovenci v večini ne strinjajo z žičnato ograjo, hkrati pa menijo, da begunci ogrožajo varnost in stabilnost naše države. Intervjuvali sva policijskega inšpektorja, vodjo odseka za državno mejo in tujce na Policijski upravi Celje, gospoda Zorana Gradišnika, in s tem pridobili dodatne informacije o policijskem delu z begunci. Obiskali sva tudi namestitveni center za begunce v hali Golovec v Celju in se pogovarjali z glavnim koordinatorjem, gospodom Boštjanom Oprešnikom, vodjo Civilne zaščite Celje, ki nama je predstavil, kako je potekal dan z begunci v centru.

Ključne besede: begunci, migranti, Sirija, policija, namestitveni center

KAZALO

1 OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA, CILJEV, RAZISKOVALNIH VPRAŠANJ IN HIPOTEZ	3
1.1 UVOD	3
1.2 HIPOTEZE	3
1.3 RAZISKOVALNE METODE	3
1.4 DEFINICIJE	5
2 VZROKI BEGUNSKE KRIZE	6
2.1 Vzroki begunske krize	6
2.2 Arabska pomlad	7
2.3 Poti beguncev	8
2.4 Iz katerih držav prihajajo begunci in ekonomski migranti?	9
2.5 Časovni pregled dogodkov povezanih z begunsko krizo v Sloveniji od septembra 2015 do februarja 2016	10
3 REZULTATI ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	12
3.1 Spol anketirancev	12
3.2 Ali veste od kod izhajajo begunci?	12
3.3 Od kod ste izvedeli za prvi val beguncev v Sloveniji?	13
3.4 Zakaj mislite, da so begunci prišli v Evropo?	14
3.5 Predpostavite, da je pred vašim domovanjem premražena družina beguncev. Kaj bi storili? ...	14
3.6 Kdaj menite, da se bo val beguncev v RS zmanjšal?	15
3.7 Ali menite, da begunci ogrožajo varnost naše države?	16
3.8 Ali se strinjate z žičnato ograjo, ki so jo novembra začeli postavljati vojaki na slovensko-hrvaški meji?	16
3.9 Kdo menite, da je upravičen do bega iz države?	17
4 RAZISKOVALNI POGOVOR	18
4.1 INTERVJU S POLICIJSKIM INŠPEKTORJEM VODJO ODSEKA ZA DRŽAVNO MEJO IN TUJCE (PU Celje)	18
4.2 OBISK NAMESTITVENEGA CENTRA CELJE-GOLOVEC	23
4.3 Namestitveni center Golovec	26
5 ZAKLJUČEK	28
6 LITERATURA	30
PRILOGA	32

Kazalo shem

Shema 1. Metode dela	4
----------------------------	---

Kazalo slik

Slika 1. Okvirni prikaz oblasti Islamske države – dejanska oblast se mesečno spreminja zaradi vojne ..	6
Slika 2. Vojaška razdelitev Sirije, ki se dnevno spreminja zaradi vojaških spopadov.	8
Slika 3. Balkanska pot beguncev.....	8
Slika 4. Sredozemska pot.....	9
Slika 5. Slika s policistom	18
Slika 6. Prihod beguncev z avtobusi	24
Slika 7. Namestitveni center v Celju	24
Slika 8. Oblačila in odeje za begunce v namestitvenem centru	25
Slika 9. Vstop beguncev v namestitveni center.....	25
Slika 10. Del jedilnice	26

Kazalo grafov

Graf 1. Spol anketirancev	12
Graf 3. Ali veste od kod izhajajo begunci?.....	12
Graf 4. Od kod ste izvedeli za prvi begunski val?	13
Graf 5. Zakaj mislite, da so begunci prišli v Evropo?	14
Graf 6. Predpostavite, da je pred vašim domovanjem premražena družina beguncev. Kaj bi storili? .	15
Graf 7. Kdaj menite, da se bo val beguncev v RS zmanjšal?.....	15
Graf 8. Ali menite, da begunci ogrožajo varnost naše države?	16
Graf 9. Ali se strinjate z žičnato ograjo, ki so jo novembra začeli postavljati vojaki na slovensko-hrvaški meji?	16
Graf 10. Kdo menite, da je upravičen do bega iz države?	17

1 OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA, CILJEV, RAZISKOVALNIH VPRAŠANJ IN HIPOTEZ

1.1 UVOD

Beseda begunec pojmuje osebo, ki beži pred nevarnostjo ali neprijetnostjo. Tako se glasi definicija ključne besede v raziskovalni nalogi Begunska kriza v Sloveniji. V nadaljevanju bo predstavljeno vse v zvezi s problematiko beguncev. Seznanjeni boste z mnenji ljudi o beguncih, ki sva jih pridobili z raziskovalno metodo. Za raziskovalno nalogo na temo begunstva sva se odločili, ker sva želeli spoznati problematiko z različnih zornih kotov, poleg tega pa je to ena najaktualnejših notranje in zunanje političnih tem, o kateri mediji vsakodnevno poročajo že od septembra 2015, ko so Slovenijo množično začeli prehajati begunci.

1.2 HIPOTEZE

H1: Slovenci mislijo, da begunci ne ogrožajo varnosti naše države.

H2: Večina Slovencev se ne strinja z žičnato ograjo, ki so jo vojaki postavili v novembru na slovensko-hrvaški meji.

H3: Begunci prihajajo v Slovenijo predvsem iz Sirije.

H4: Večina prebivalcev RS v svoje domovanje ne bi sprejele družine beguncev, bi jim pa ponudili topel obrok.

H5: Večina ljudi meni, da so do bega iz svoje države upravičeni le begunci, ki bežijo zaradi vojne.

1.3 RAZISKOVALNE METODE

V raziskovalni nalogi sva uporabili naslednje raziskovalne metode:

Anketiranje

Anketo sva pripravili na spletni strani www.mojaanketa.si in jo posredovali različnim ljudem.

Anketa je imela 8 vprašanj. Anketni vprašalnik je dodan v prilogi.

Anketni vprašalnik je rešilo 110 ljudi, 71 žensk in 39 moških.

Podatke sva obdelali s programom Microsoft® Excel®.

Raziskovalni pogovor ali intervju

Opravili sva zelo dolg pogovor s policijskim inšpektorjem Zoranom Gradišnikom, ki na Policijski upravi Celje vodi odsek za državno mejo in tujce. Nazorno nama je predstavil, kako in kje begunci prečkajo mejo, kakšen je postopek sprejemanja in identificiranja beguncev, kako je z njihovim varovanjem in namestitvijo. Z nama je odšel tudi do namestitvenega centra v hali Golovec (Celje), kjer nama je pokazal naprave za identificiranje in popis beguncev ter razložil, kakšne naloge so policisti opravljali v samem centru.

V namestitvenem centru v Golovcu sva opravili tudi intervju z gospodom Oprešnikom, vodjo Civilne zaščite Celje in glavnim koordinatorjem namestitvenega centra Golovec, ki nama je odgovoril na vsa vprašanja povezana z logistiko in namestitvijo tujcev/beguncev v centru. Videli sva vse prostore, ki so bili potrebni za nemoteno delovanje centra in se seznanili z delom pripadnikov civilne zaščite, Rdečega križa, prostovoljnega društva Soraoptimist Celje in zdravstvenega osebja.

Obisk nastanitvenega centra Golovec

Ob strokovnem vodenju zgoraj omenjenih gospodov sva si ogledali center.

V spodnji shemi lahko preberete faze raziskovanja.

Shema 1. Metode dela.

1.4 DEFINICIJE

Razlago naslednjih besed smo poiskali v SSKJ.

begunec - kdor beži pred nevarnostjo ali neprijetnostjo (npr. vojna)

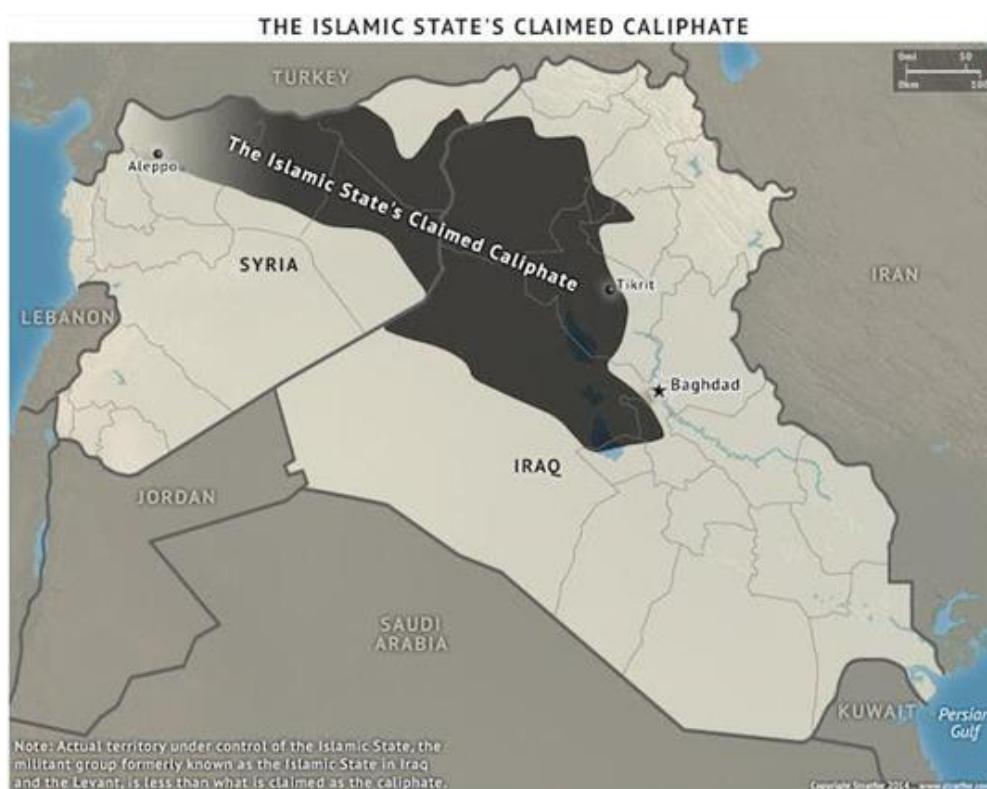
ekonomski migrant - kdor se izseli v tujino iz gospodarskih razlogov, in s tem boljšega življenja

ograja - naprava, ki je postavljena okrog zemljišča oz. prostora za preprečevanje prehoda

2 VZROKI BEGUNSKKE KRIZE

2.1 Vzroki begunske krize

Vzrokov begunske krize, in s tem povečanega dotoka beguncev v Evropo, je več. Najbolj pomemben vzrok je nastanek Islamske države, ki se je oblikovala v zadnjih letih in nadzoruje področje severnega Iraka in velikega dela Sirije (slika 1), zato ne preseneča, da je izjemno veliko število beguncev prav iz Sirije.

Slika 1. Okvirni prikaz oblasti Islamske države – dejanska oblast se mesečno spreminja zaradi vojne. (Vir: internet)

Če želimo razumeti probleme Bližnjega vzhoda, moramo vsaj približno poznati sunitsko-šiitske konflikte. Suniti in šiiti so muslimani, vendar imajo določene razlike v prakticiranju svoje vere. Eden izmed ključnih vzrokov nastanka Islamske države leta 2011 je bil ameriški napad na Irak leta 2003.

V Iraku živijo tako suniti kot šiitski muslimani, med njimi pa obstajajo stalni konflikti. Irak kot zgodovinsko področje južne Mezopotamije ima za Sunito ogromen pomen, saj je bil v Bagdadu med 8. in 13. stoletjem sedež Bagdadskega kalifata. V tem času je islamska civilizacija doživela svojo največjo moč, saj je bil takrat velik gospodarski, znanstveni in kulturni razcvet. Za šiite, ki v Iraku predstavljajo 60 % prebivalstva, je področje Iraka prav tako izjemno pomembno, saj je na tem področju delovalo več pomembnih šiitskih zgodovinskih oseb, tako

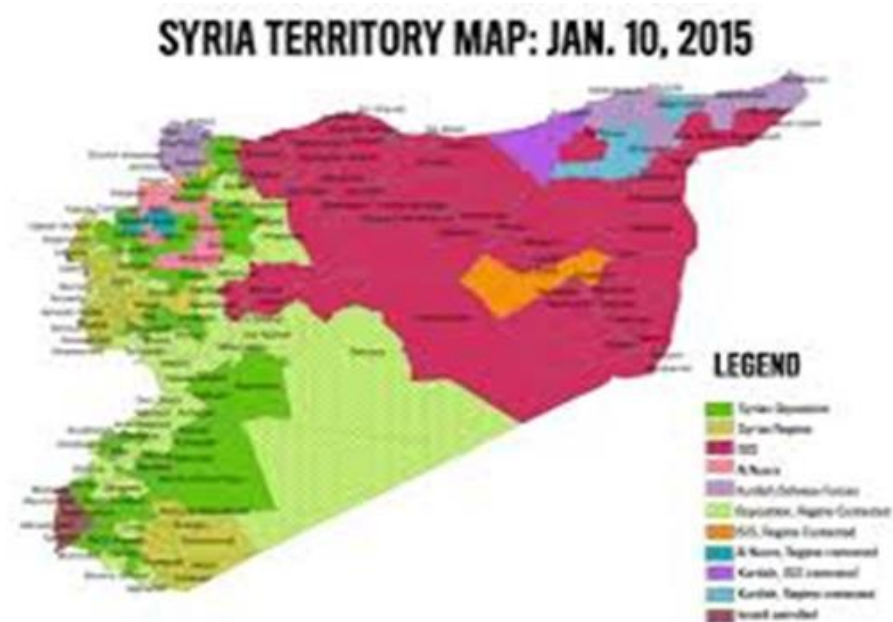
imenovanih imamov oz. muslimanskih verskih voditeljev. Iz navedenih razlogov je jasno, da ima Irak velik religijski pomen. Leta 2003 so Američani napadli Irak in zrušili vlado Sadama Huseina, ki sicer ni bil verski vladar. Vodilni predstavniki države so bili po večini suniti, ki pa sestavljajo samo 20 % iraškega prebivalstva. S tem ko so Američani uničili vlado Sadama Huseina, se je sunitsko prebivalstvo čutilo ogrožene, in je prišlo do učinka kulturne obrambe in krepitve religijske sunitske identitete. Oblikovale so se sunitske uporniške skupine in nekatere so se proti Američanom borile na podlagi religijskega koncepta svete vojne, im. džihad. Ti borci menijo, da se borijo s pomočjo boga. Na podlagi tega se je v Iraku pojavila uporniška skupina Al-Kajda, s tem pa se je oblikovala današnja **Islamska država**.

Islamsko državo sestavljajo suniti in najbolj radikalna skupina sunitov je prepričana, da ščiti islamsko kulturo in civilizacijo pred zahodnimi krščanskimi napadalci in njegovimi šiitskimi zavezniki. Suniti torej o šiitih nimajo dobrega mnenja, saj menijo da se le-ti podrejajo zahodnemu svetu, in s tem tudi Ameriki. To se je lepo videlo na primeru napada ZDA na Irak, ko so šiiti po zrušenju vlade Sadama Huseina prišli na oblast.

Abu Bakr Al Bagdadi je kot voditelj Islamske države razglasil kalifat, in s tem univerzalno muslimansko skupnost, brez priznavanja mej Sirije in Iraka. Z razglasitvijo kalifata želijo narediti eno samo muslimansko skupnost, v bistvu sunitsko, saj šiitov ne cenijo, za svoje cilje pa uporabljajo najbolj radikalni člani Islamske države veliko nasilja, od križan, do množičnih pobojev ujetnikov, sekanja glav itd. Res pa je, da na ozemljih, ki jih osvoji Islamska država nastajajo šole, sodišča, pojavi se denar ... Tako deluje kot nova država. Seveda pa zaradi nasilja množice ljudi tudi bežijo (Šterbenc, 2014).

2.2 Arabska pomlad

Izraz Arabska pomlad pomeni čas, ko so v državah, kot so Libija, Tunizija, Egipt, Sirija, protestniške skupine želele zamenjati takratne nedemokratske vladarje in vzpostaviti demokracijo. V večini primerov se je lepa želja obrnila v stanje, ki je slabo stanje še poslabšalo, še posebej v Siriji, kjer imajo danes državljansko vojno. Tako imajo na eni strani oblast Bašarja Al Asada in njegovo vojsko, na drugi strani pa oborožene skupine nastale iz protestniških in ostalih opozicijskih skupin, poleg tega pa še vojsko Islamske države, ki je verjetno najmočnejša. Ravno ta je vzrok za odhod Sirijcev iz Sirije (Šterbenc, 2014).

Slika 2. Vojaška razdelitev Sirije, ki se dnevno spreminja zaradi vojaških spopadov. (Vir: internet)

Na sliki 2 vidimo vojaško razdelitev Sirije med zvesto vojsko Asadu (zelena) in enotami Islamske države (roza oz. rdeča). Druge barve predstavljajo ostale uporniške enote ali kurdske uporniške enote.

2.3 Poti beguncev

Slika 3. Balkanska pot beguncev. (Vir: internet)

Slika 3 prikazuje pot beguncev preko Turčije, Grčije, Makedonije, Srbije, nato pa se pot razcepi v eno smer proti Madžarski, od koder se nadaljuje v Avstrijo in Nemčijo ter skandinavske države; druga smer pa se iz Srbije nadaljuje proti Hrvaški in Sloveniji, od koder begunci nadaljujejo v že zgoraj omenjene evropske države, ki jim predstavljajo glavni cilj.

Slika 4. Sredozemska pot. (Vir: internet)

Slika 4 prikazuje Sredozemsko pot beguncev preko Sredozemskega morja do italijanske obale ter nato po Italiji do ciljnih držav srednje Evrope; potujejo pa tudi do španske obale ali pa se odločijo za še bolj tvegano potezo in po Atlantskem oceanu potujejo do Nemčije ali skandinavskih držav (ti primeri niso pogosti). Omenjene poti so nevarne, saj se po Sredozemskem morju ljudje prevažajo ilegalno v gumijastih čolnih, kar je ob nepredvidljivem vremenu in morju zelo nevarno početje.

2.4 Iz katerih držav prihajajo begunci in ekonomski migranti?

Največ beguncev je po podatkih urada Visokega komisariata ZN-a za begunce (UNHCR) iz **Sirije** (50 odstotkov), **Afganistana** (13 odstotkov), **Eritreje** (8 odstotkov), **Nigerije** (4 %), **Somalije**, **Pakistana** in **Iraka** (3 %), **Sudana** (2 %) ter **Gambije** in **Bangladeša** (1 %), prihajajo pa tudi iz severno afriških držav. Največ beguncev je iz Sirije, saj bežijo zaradi vojne iz ostalih držav pa je ogromno ekonomskih migrantov, ki želijo v Evropo zaradi boljšega življenja.

2.5 Časovni pregled dogodkov povezanih z begunsko krizo v Sloveniji od septembra 2015 do februarja 2016

Podatke sva poiskali na spletnih straneh RTV Slovenija, 24 ur in policije. Povzeli sva ključne dogodke, ki so se zgodili od septembra 2015 do konca februarja 2016.

19. 9. 2015 – V Slovenijo je prišlo že več kot 1500 beguncev, največ jih je vstopilo na mejnih prehodih Obrežje in Rigonce.

19. 9. 2015 – Prvič so v prostorih Srednje ekonomske šole nastanili begunce v Celju.

26. 9. 2015 – Na Šentilju je Civilna zaščita postavila šotorišče.

3. 10. 2015 – Po poročanju hrvaških medijev bi lahko Madžarska že jutri zaprla mejo s Hrvaško.

17. 10. 2015 – V Slovenijo je prišel že 2. begunski val. Madžarska je zaprla mejo s Hrvaško, tako se je begunski tok preusmeril v Slovenijo.

21. 10. 2015 – V Šentilju so sprejeli begunskega dečka, ki je na poti izgubil starše. Zanj je poskrbela humanitarna delavka. (Kasneje so našli njegove starše in ga vrnili družini, op.p.)

24. 10. 2015 – Do popoldneva je v Slovenijo prišlo že 58.000 beguncev. Tujina že pomaga pri obvladovanju begunskega vala v Sloveniji. V Nemčiji je začela veljati ostrejša azilna zakonodaja.

26.10. 2015 – Slovenske meje je do danes prestopilo že 80.000 beguncev.

31.10. 2015 – V Dobovo je prišlo 5 vlakov z begunci. Na avstrijski strani mejnega prehoda Šentilj so bili protesti zaradi beguncev.

14. 11. 2015 – Postavljenih je prvih 16 km ograje na slovensko-hrvaški meji.

19. 11. 2015 – V Slovenijo je do sedaj stopilo že 240.000 prebežnikov.

21. 11. 2015 – Begunski centri so pripravljeni na zimo.

28. 11. 2015 – Bodeča žica otežuje kmetovanje. Na Makedonski meji so se migranti spopadli s policisti.

30. 11. 2015 – Slovenska vojska je zaradi beguncev vpoklicala 200 rezervistov.

5. 12. 2015 – Prostovoljci pomagajo pri begunskem valu.

12. 12. 2015 – Žičnato ograjo so postavili tudi v Istri.

14. 12. 2015 – Nemčija je zajezila prihajanje beguncev.

19.12. 2015 – V Istri protest proti žici na meji.

26.12. 2015 – Na božični večer so na Sredozemskem morju rešili 1000 beguncev.

16. 1. 2016 – Slovenija, Nemčija in Avstrija se dogovarjajo o skupnem nadzoru meje.

18. 1. 2016 – Avstrija je zaradi migrantov preobremenjena.

21. 1. 2016 – Slovenija omejuje dotok migrantov. Dovoljen vstop le tistim, ki za ciljno državo navedejo Avstrijo ali Nemčijo.

23. 1. 2016 – O reševanju begunske krize so razpravljali tudi na gospodarskem forumu v Davosu.

3. 2. 2016 – Krajan občin Kidričevo in Hajdina so zbrali 4000 podpisov proti nastanitvenemu centru na njihovem območju in jih predali državnemu sekretarju Boštjanu Šeficu.

6. 2. 2016 - Zunanji ministri evropskih držav so se pogovarjali o begunski krizi.

10. 2. 2016 – Evropska komisija opominja Slovenijo zaradi azilne zakonodaje.

15. 2. 2016 – Prehod migrantov je Slovenijo do sedaj stal že več kot 32 milijonov evrov.

20. 2. 2016 – Slovenija bo uvedla kvote za sprejem beguncev.

20. 2. 2016 – Protesti proti nastanitvi mladoletnih beguncev v kranjski dijaški dom.

22. 2. 2016 – Vlada je predlagala, da bi bila Azilna domova v Logatcu in v Ljubljani. Anketa časopisa Delo podpira drastično omejevanje prihoda beguncev in se zavzema, da se povsem zapre makedonsko-grška meja.

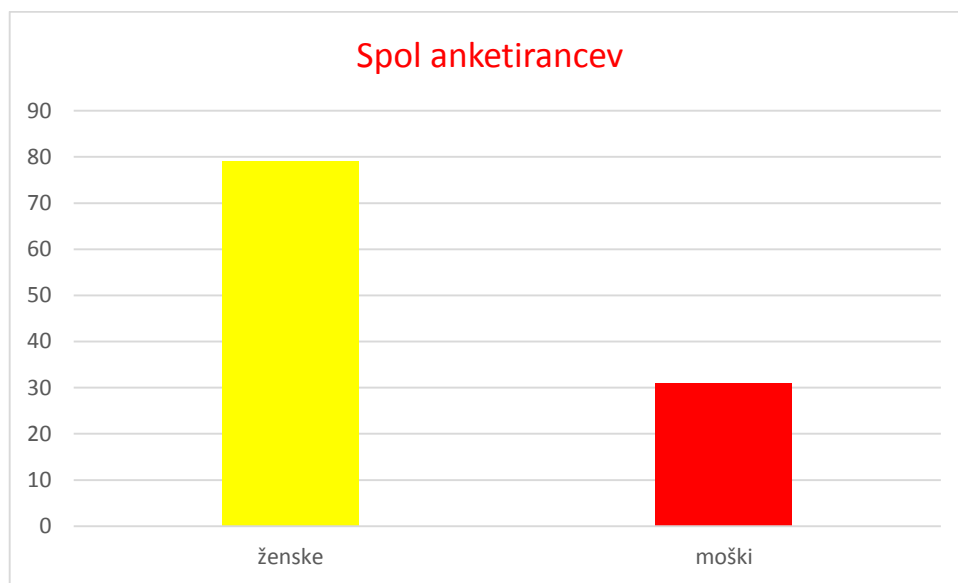
26. 2. 2016 – Protesti proti azilnim domovom v Ljubljani in okolici.

29. 2. 2016 – Slovenijo je od 16. 10. 2015 do 29. 2. 2016 vstopilo 447.184 migrantov.

3 REZULTATI ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

Anketirali sva 110 ljudi. Anketa je v prilogi najine naloge. Anketiranih je bilo 79 žensk in 31 moških. Povprečna starost anketirancev je približno 40 let. Najmlajši, ki je reševal anketo, je imel 13 let, najstarejši pa 80 let. V nadaljevanju prikazujemo rezultate ankete.

3.1 Zastopanost anketirancev po spolu

Graf 1: Zastopanost anketirancev po spolu

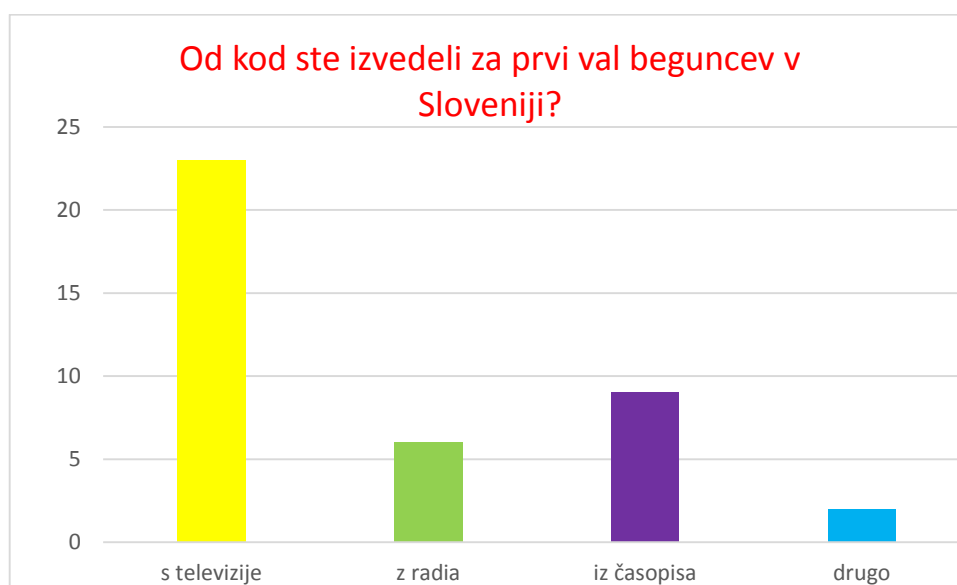
3.2 Ali veste, od kod izhajajo begunci? (možnih je več odgovorov)

Graf 2. Ali veste od kod izhajajo begunci?

Večina anketiranih (110) je odgovorila, da begunci izhajajo iz Sirije, skoraj 40 manj (71) jih je odgovorilo, da iz Afganistana in zelo malo (2), da iz Grčije. Najina hipoteza H3, da je največ beguncev iz Sirije, se je izkazala za potrjeno že s poročilom statističnih podatkov. Ta rezultat pa nakazuje na to, da so ljudje že zelo dobro obveščeni, od kod prihajajo begunci.

3.3 Od kod ste izvedeli za prvi val beguncev v Sloveniji? (možnih je več odgovorov)

Graf 3. Od kod ste izvedeli za prvi begunski val?

Večina anketirancev (104) so odgovorili, da so za prvi val beguncev v Sloveniji izvedeli po televiziji, malo manj (41) jih je izvedelo novico iz časopisa, manj iz radia (34) in najmanj (15) jih je izbralo drugo. Kot drugo so napisali, da so za prvi val beguncev izvedeli preko facebooka ali interneta. Odgovori kažejo na to, da je TV še vedno mediji, ki ga ljudje najpogosteje spremljajo.

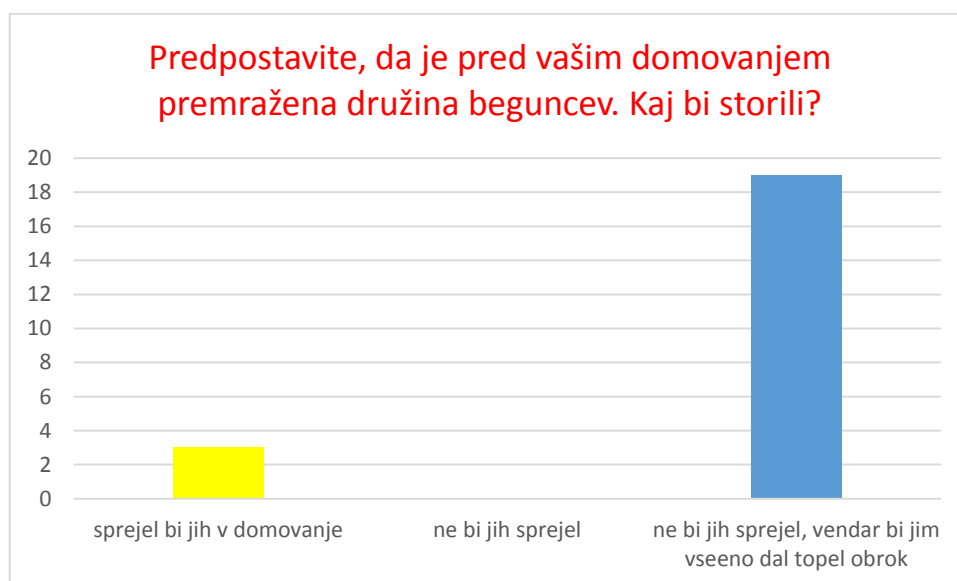
3.4 Zakaj mislite, da so begunci prišli v Evropo?

Graf 4. Zakaj mislite, da so begunci prišli v Evropo?

Največ anketirancev (65) predvideva, da so begunci prišli v Evropo zaradi posledic vojne v svoji državi, manj (19) jih je odgovorilo zaradi slabih življenjskih pogojev, 15 jih je odgovorilo zaradi oblasti Islamske države. Še manj (9) jih je izbralo drugo. Kot drugo so napisali: vse zgoraj naštetu, zaradi Amerike in njenih interesov, iskanja boljših življenjskih pogojev, zaradi tega, ker želijo uničiti Evropo in zaradi islamizacije Evrope.

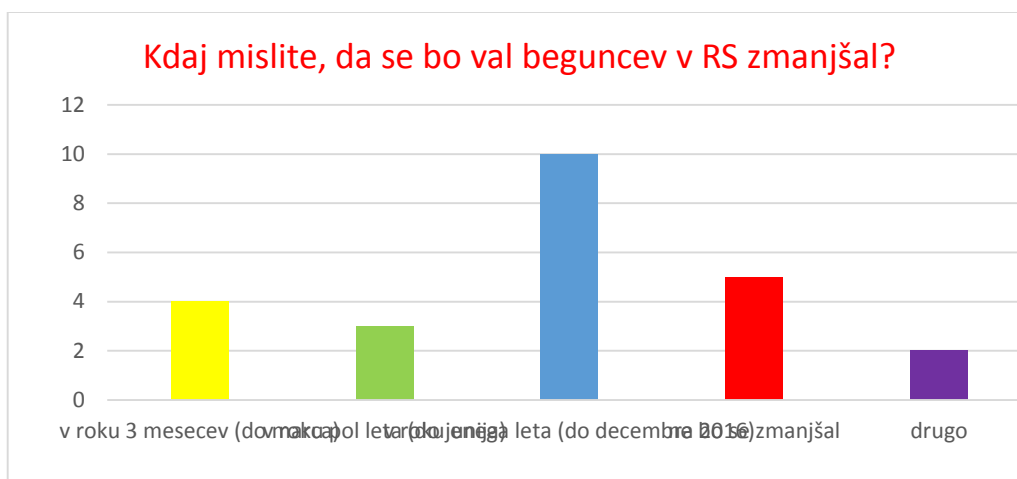
3.5 Predpostavite, da je pred vašim domovanjem premražena družina beguncev. Kaj bi storili?

Graf 5. Predpostavite, da je pred vašim domovanjem premražena družina beguncev. Kaj bi storili?

Največ anketirancev (78) je izbralo odgovor, da jih ne bi sprejeli, vendar bi jim vseeno dali topel obrok, 13 bi jih sprejelo v domovanje, manj (10) jih je izbralo drugo in 9 anketiranih jih ne bi sprejelo. Kot drugo so napisali, da bi jih usmerili v center za begunce in jim nudili pomoč, dali bi jim hrano in oblačila, sami bi jih odpeljali v center za begunce, plačali bi jim hotel, ponudili hrano ali dali nekaj denarja. Anketa kaže, da Slovenci nismo nestrpni, ampak obstaja določen strah pred drugo kulturo in vero, zato ljudje ne bi sprejeli v svoj dom beguncev. Hipoteza H4 je na podlagi odgovorov potrjena.

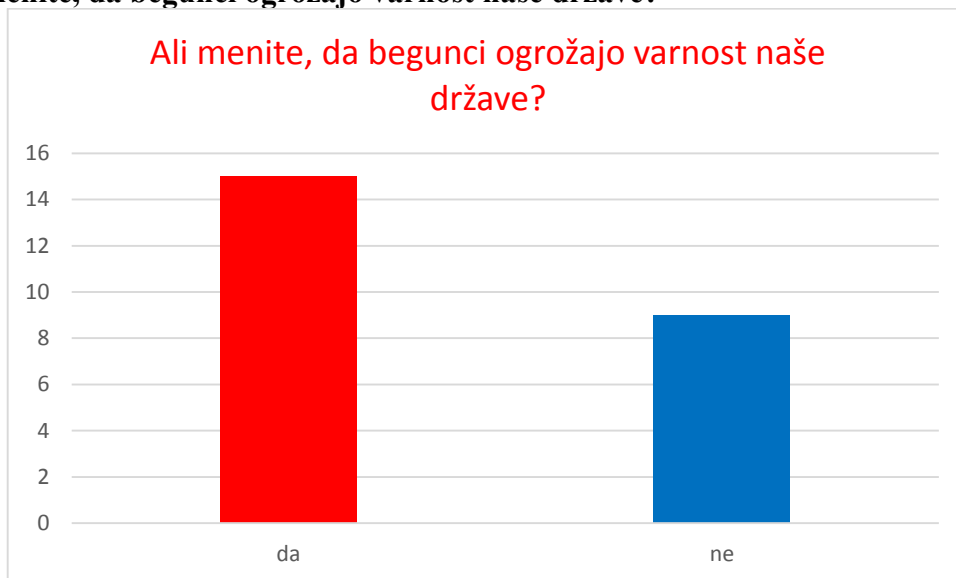
3.6 Kdaj menite, da se bo val beguncev v RS zmanjšal?

Graf 6. Kdaj menite, da se bo val beguncev v RS zmanjšal?

Devetinštirideset anketirancev je odgovorilo, da se val beguncev v Sloveniji ne bo zmanjšal, 34 jih meni, da se bo val zmanjšal v roku enega leta, 17 pa da se bo zmanjšal v roku pol leta. Le 5 jih je menilo, da se bo val polegel v roku treh mesecev, enako število ljudi je izbralo za odgovor tudi drugo. Slednji so to utemeljili s tem, da ne vedo in da ne morejo predvideti vojn ter da je veliko odvisno od politike EU.

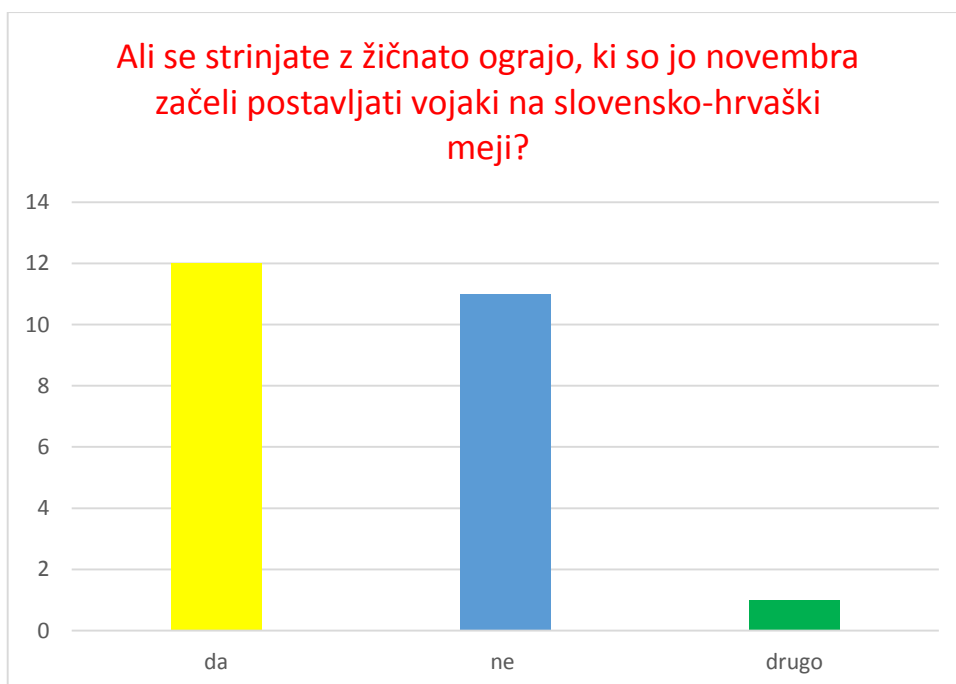
3.7 Ali menite, da begunci ogrožajo varnost naše države?

Graf 7. Ali menite, da begunci ogrožajo varnost naše države?

Večina anketirancev (63) meni, da begunci ogrožajo varnost naše države, 47 pa jih meni, da je begunci ne ogrožajo. Na podlagi teh odgovorov H1 ni potrjena.

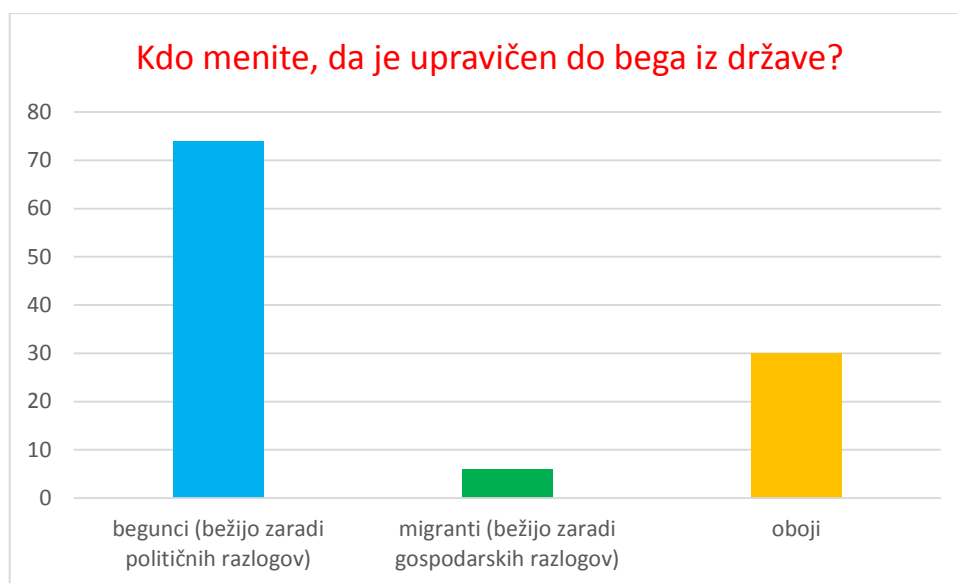
3.8 Ali se strinjate z žičnato ograjo, ki so jo novembra začeli postavljati vojaki na slovensko-hrvaški meji?

Graf 8. Ali se strinjate z žičnato ograjo, ki so jo novembra začeli postavljati vojaki na slovensko-hrvaški meji?

Polovica vprašanih (55) je odgovorila, da se z žičnato ograjo na slovensko-hrvaški meji ne strinja, 47 jih je odgovorilo, da se z žičnato ograjo strinjajo, 8 anketirancev je izbrala odgovor drugo. Svoj izbor so utemeljili: da so se sprva strinjali, nato ne; da je nadzor na mejah zaradi varnosti prebivalcev nujen; da se z ograjo delno strinjajo, a da bi morali omogočiti prehod na označenih poteh in da ima ograja veliko negativnih posledic. Hipoteza H2 ni povsem potrjena, saj je rezultat precej izenačen.

3.9 Kdo menite, da je upravičen do bega iz države?

Graf 9. Kdo menite, da je upravičen do bega iz države?

Večina anketirancev (74) je odgovorila, da so begunci zaradi vojne upravičeni do bega iz države, 30 jih je odgovorilo, da so do bega iz države upravičeni oboji in 6 jih meni, da so do bega iz države upravičeni migranti. Hipoteza H5, da večina ljudi meni, da so do bega iz države upravičeni samo begunci, ne pa ekonomski migranti, se je potrdila.

4 RAZISKOVALNI POGOVOR

Intervju sva opravili z vodjo oddelka za državno mejo in tujce v sektorju uniformirane policije Celje, gospodom Zoranom Gradišnikom (slika 5). Bili sva tudi v namestitvenem centru (slika 9) za begunce v Celju, kje sva se pogovarjali s svetovalcem za zaščito in reševanje pri Civilni zaščiti in glavnim koordinatorjem namestitvenega centra, gospodom Boštjanom Oprešnik.

Slika 5. Avtorici raziskovalne naloge s policijskim inšpektorjem Gradišnikom. (vir: osebni arhiv)

4.1 INTERVJU S POLICIJSKIM INŠPEKTORJEM VODJO ODSEKA ZA DRŽAVNO MEJO IN TUJCE (PU Celje)

Intervju s policijskim inšpektorjem sva izvedli 2. 2. 2016, ko smo obiskali namestitveni center v Golovcu in 3. 2. 2016 v prostorih OŠ Lava.

1. Ali veste, koliko policistov je trenutno lociranih ob naši državni meji?

Na vsakem mejnem prehodu je locirana skupina policistov iz različnih delov Slovenije. Iz Celja jih je trenutno 22. Policisti pa se seveda med sabo izmenjujejo.

2. Ali veste, kakšne so tam trenutno razmere?

Na meji med Slovenijo in Avstrijo ter Slovenijo in Hrvaško so postavljene t. i. tehnične ovire, ki imajo namen usmerjati begunce do mejnih prehodov.

3. Ali veste koliko beguncev je od 16. 10. do 1. 2. prestopilo našo mejo?

Prestopilo jih je 442.105. Dnevno lahko statistiko spremljate tudi na spletni strani www.policija.si.

4. Največ koliko beguncev je prestopilo mejo v enem dnevu?

Največ 13.000.

5. Na katerih prehodih je največ beguncev?

Na območju Policijske uprave Celje je največ beguncev prestopilo mejo na mejnih prehodih Dobovec in Bistrica ob Sotli, dokler je bil prestop zanje tam še mogoč. Od januarja 2016 je za begunce na voljo le še mejni prehod Dobova, od koder so jih prepeljali do Jesenic ali do Šentilja in iz teh dveh lokacij, so potem begunce prepeljali v Avstrijo. Sedaj je edina pot za begunce skozi Slovenijo le še Dobova – Šentilj.

6. Ali in kje se dogajajo ilegalni prestopi?

Na začetku septembra so na področju PU Celje mejo ilegalno prestopili preko Dobovca, nekaj jih je ilegalno prestopilo na mejnih prehodih Imeno ter Bistrica ob Sotli.

7. Kaj naredite z begunci, ko prečkajo mejo?

Na našem področju je prišlo na mejo od 500 do 600 beguncev. Najprej smo jih razvrstili – družine skupaj in posameznike skupaj – , nato smo jih varnostno pregledali, s tem smo preverili, če ima kdo orožje. Večinoma so imeli nože ter solzivce za samoobrambo. Potem smo jih identificirali ter vzeli prstne odtise.

8. Koliko časa ste porabili za identifikacijo 600 ljudi?

Porabili smo približno 4 ure.

9. Od kod sploh prihajajo begunci?

Največ jih je seveda iz Sirije. Kar nekaj tudi iz Afganistana in Iraka.

10. Ali ste koga na meji tudi zavrnil?

Da, nismo smeli sprejemati migrantov. To so ljudje iz območij, kjer ni vojne npr. iz Maroka, Alžirije, Nepala, Nigerije, Kosova, Srbije.

11. Ali je kdo zaprosil za azil?

Za azil je zaprosilo približno 42 ljudi. Ko zaprosijo, jih napotimo na čakanje v azilni dom.

12. Ali so bili med begunci tudi invalidi?

Da, največkrat jih spremljajo kakšni sorodniki.

13. Kaj jih je čakalo na meji?

Prostovoljna društva so že razdeljevala hrano, pijačo in oblačila. Na meji je bilo tudi zdravstveno osebje. Begunce so nato razvrstili na avtobuse, s katerimi so jih prepeljali do nastanitvenih centrov.

14. Kje so sprejemni centri v Sloveniji?

Centri so v Brežicah, Dobova–Livarni (pokriva Policijska uprava Novo mesto), Dobovcu, Bistrici ob Sotli (pokriva Policijska uprava Celje), Gruškovju, Središču ob Dravi, (pokriva Policijska uprava Maribora). V mesecu oktobru in delu novembra je bil namestitveni center tudi v Celju. Kasneje ga zaradi reorganizacije nismo več potrebovali.

15. Ali ste jih seznanjali s tem, kje so, kam gredo naprej ...?

Seveda, ves čas smo jih obveščali o vsem, kar se je dogajalo. S tem smo veliko pripomogli k temu, da ni bilo izgredov in nasilja nad policisti. Zanimivo je bilo, da je bil na vsakem avtobusu človek, ki je znal govoriti angleško. Tako smo se lažje sporazumevali.

16. Ali so imeli begunci dostop do interneta?

Seveda, v namestitvenem centru so imeli dostop do interneta, kar jim je omogočilo predvsem komunikacijo s sorodniki, prijatelji in znanci, saj so se na ta način med seboj obveščali, kje na poti so. Največjo težavo so imeli s polnjeni telefonov, saj so se morali med seboj dogovoriti, kako jih bodo polnili. Večina je imela najnovejše modele telefonov, zato smo morali poskrbeti tudi za ustrezne polnilce, ki pa jih ni bilo dovolj za vse naenkrat.

17. Ali ste tudi vi neposredno sodelovali pri delu z begunci oziroma identifikacijo letih?

Seveda. Sodeloval sem tako pri razvrščanju in koordiniranju kot tudi neposrednem izvajanju policijskih nalog. Bil sem na meji, kjer smo sprejeli begunce, v centru sem sodeloval pri identifikaciji in drugih policijskih nalogah, pa tudi na južni meji sem bil, ko smo postavljali ograjo. Z vsemi omenjenimi nalogi sem dobil zelo dober pregled nad delom z begunci in moram reči, da delujemo zelo sistematično in organizirano.

18. Kaj se je vam zdelo pri vsem tem najbolj težavno?

Najtežji je bil začetek, ko smo se še uvajali in iskali najbolj optimalne poti za delo. Prisotna je bila tudi fizična utrujenost. Poudariti moram, da je kasneje vsa organizacija in logistika tako s

strani Civilne zaščite kot s strani policije stekla brežhibno. Z opravljenim delom smo na našem območju zelo zadovoljni.

19. Kako ste se zaščitili pred boleznimi in nasiljem?

Vsak je imel na voljo cepljenje proti gripi in ostalim boleznim. Imeli smo na voljo tudi rokavice maske ter zaščitne obleke.

Večjih nasilnih izgrediv do policistov ni bilo. Bili so le manjši spori med begunci samimi, ampak vse v mejah normale.

20. Ali menite, da se mora oseba, ki je v neposrednem stiku z begunci fizično in psihično pripraviti na to?

Policisti se zato usposabljammo med procesom šolanja. Med izvajanjem nalog varovanja države pri delu z begunci pa so nam na voljo psihologi 24 ur na dan.

21. Ali ste dobili tudi pomoč policistov iz drugih držav?

Smo. Tudi policisti iz Madžarske, Litve, Latvije, Nemčije, Bolgarije, Estonije Avstrije so delali na meji.

22. Ali je bilo poskrbljeno za hrano policistov?

Da, na voljo so imeli praktično vse. V medijih so občani lahko zasledili, da smo imeli na začetku nekaj težav z logistiko, a smo tudi to hitro rešili.

23. Ali boste mejo še s čim zagradili?

Nameravamo postaviti zelene panelne ograje v Podčetrtku, saj je tam zdravilišče s precej turisti, zato tam žičnate ograje niso primerne.

24. Ali so imele novinarske ekipe prost dostop do beguncev?

Ne, imeli so omejen čas (približno 1 uro). Pred tem so morali zaprositi za dovoljenje. Beguncev jim nismo dovolili snemati med jedjo, med spanjem ali med drugimi zasebnimi oziroma osebnimi opravili. Novinarji so se lahko s posamezniki dogovorili za izjave.

25. Katere novinarske ekipe so poleg slovenskih še prišle?

Zanimivo je bilo, ko je prišla posnet prispevek arabska postaja Al Jazeera, drugače pa so prihajale novinarske ekipe iz skoraj vse Evrope.

4.2 OBISK NAMESTITVENEGA CENTRA CELJE-GOLOVEC

V torek, 2. 2. 2016, sva z mentorico in policijskim inšpektorjem obiskali namestitveni center Golovec (slika 9).

Tam naju je sprejel Boštjan Oprešnik, vodja Civilne zaščite in glavni koordinator namestitvenega centra. Srečali sva tudi prostovoljce oz. zaposlene preko javnih del in predstavnike Civilne zaščite, ki so že začeli s pospravljanjem namestitvenega centra, saj je objekt potrebno zaradi izteka pogodbe predati podjetju Celjski sejem.

Slika 6. Prihod beguncev z avtobusi. (Vir: Oprešnik)

Slika 7. Namestitveni center v Celju. (Vir: Oprešnik)

Slika 8. Oblačila in odeje za begunce v namestitvenem centru. (Vir: osebni arhiv)

Slika 9. Vstop beguncev v namestitveni center. (Vir: Oprešnik)

Slika 10. Del jedilnice. (Vir: osebni arhiv)

4.3 Namestitveni center Golovec

Hala D celjskega sejmišča je bila preurejena za potrebe namestitvenega centra do oktobra 2015 do februarja 2016. V času, ko sva si ogledali center, so prostovoljci, zaposleni preko javnih del in sodelavci Civilne zaščite že pričeli s pospravljanjem namestitvenega prostora, saj morajo zaradi zaključka pogodbe izprazniti razstavni prostor. Ogledali sva si vse prostore in se pogovorili z gospodom Oprešnikom, glavnim koordinatorjem in vodjo Civilne zaščite Celje. O nastanitvenem centru nama je povedal naslednje:

- Center lahko sprejme največ 500 ljudi naenkrat.
- Od prvega do zadnjega begunskega vala so sprejeli 9.200 beguncev.
- Ob prihodu beguncev je policija najprej opravila identifikacijo s pomočjo računalnikov (računalniško so preslikali potne liste, zapisali imena in rojstni datum).

- Največ sprejetih beguncev je bilo Sircev. Sprejeli pa smo tudi prebivalce Iraka, Pakistana, Etiopije in Maroka.
- V namestitvenem centru so imeli tudi podporo zdravniške ekipe. Vsak dan so bili na voljo vsaj dve uri.
- Veliko so pomagali prostovoljci iz organizacij: Soraoptimist, Karitas, Rdeči križ.
- Vso osebje je nosilo zaščitne rokavice in maske. Na voljo so imeli tudi razkužila ter pa zaščitne obleke.
- Begunci so imeli na voljo mrzlo hrano; sendviči (seveda brez svinjine), paštete, perutninski izdelki, kruh, mleko, čaj, sadje. Enkrat jim je Slovenska vojska pripravila tudi topel obrok.
- Zelo malo beguncev je bilo pripravljenih za seboj počistiti tako v spalnem prostoru kot v jedilnici.
- Ker se je glavni dotok beguncev zgodil jeseni, ko je bilo že mrzlo, je bil center tudi ogrevan.
- Odeje za begunce so poslali iz organizacije Združenih narodov iz ZDA.
- Vsi begunci so v centru prespali le enkrat, naslednji dan so vedno odšli naprej proti Šentilju in kasneje proti Avstriji.
- Novinarjem ni bil dovoljen prosti dostop za fotografiranje in snemanje beguncev.

5 ZAKLJUČEK

Z anketo sva potrdili in ovrgli hipoteze, in s tem izrazili mnenje Slovencev o beguncih. Najina hipoteza H1 je bila, da Slovenci mislijo, da begunci ne ogrožajo varnosti naše države. Ker je 63 anketirancev, kar je večina, odgovorila, da begunci ogrožajo varnost naše države, sva hipotezo H1 ovrgli.

Najina hipoteza H2 se glasi, da se večina Slovencev ne strinja z žičnato ograjo, ki so jo vojaki postavili v novembru na slovensko-hrvaški meji. Ker je večina anketirancev odgovorila z ne, to pomeni, da se z žičnato ograjo ne strinjajo, sva hipotezo H2 potrdili.

Hipoteza H3 predvideva, da begunci prihajajo v Slovenijo predvsem iz Sirije. Hipotezo H3 sva potrdili, saj je večina anketirancev odgovorila, da begunci prihajajo iz Sirije. Poleg anketnih vprašalnikov sva hipotezo potrdili z intervjujem policijskega inšpektorja in podatki, ki sva jih dobili med obiskom namestitvenega centra, tezo potrjujejo tudi podatki Visokega komisariata ZN.

Hipoteza H4 je, da večina prebivalcev RS v svoje domovanje ne bi sprejela družine beguncev, ampak bi jim vseeno ponudili tople obroke. Ker jih je večina odgovorila, da beguncev ne bi sprejela v domovanje, vendar bi jim vseeno dali tople obroke, sva hipotezo H4 potrdili.

Hipoteza H5 je, da večina ljudi misli, da so do bežanja iz svoje države upravičeni le begunci, ki bežijo zaradi vojne. Večina jih je odgovorila, da so do bega iz države upravičeni le begunci, zato hipotezo H5 potrjujeva.

Ugotovili sva, da je večina anketirancev za prvi val beguncev izvedela iz televizije. Iz tega sklepava, da je televizija na podlagi anketirancev, še vedno najbolj vpliven množični medij. Čeprav se mu dokaj hitro približuje internet.

Slovence sva tudi vprašali, kdaj menijo, da se bo val beguncev zmanjšal. Velika večina jih je odgovorila, da se ne bo zmanjšal. Ko sva jih vprašali, kaj menijo, zakaj so prišli v Evropo, jih je največ odgovorilo, da zaradi vojne, prav tako pa jih je kar nekaj odgovorilo, da zaradi slabih življenjskih pogojev.

Med raziskovanjem sva bili postavljeni pred veliko izzivov, saj so se podatki iz dneva v dan spreminjali. Mediji so v začetku poročali predvsem o navalu beguncev, o prečkanju meje, ukvarjali so se z njihovo nastanitvijo ... v zadnjih dneh pa smo pričali predvsem protestom za in

proti azilnim centrom po posameznih delih Slovenije. S tem ljudje izkazujejo predvsem nestrpnost do beguncev, njihove kulture, vere...

Vsaka država se z begunci sooča drugače. V tem času se še zaenkrat ne vidi prave rešitve, ki bi ustavila begunski val ali ga zmanjšala. Za eno od možnosti navajajo šengensko mejo, v katero je vključena tudi Slovenija.

Nekateri ljudje, teh je vedno manj, bi begunce sprejeli z »odprtimi rokami«, nekateri pa jih sploh ne bi sprejeli v državo. Ne ena ne druga skrajnost za prihodnost Evrope in navsezadnje tudi Slovenije verjetno ni dobra. Skrajnost preveč gostoljubnega sprejemanja lahko povzroči ekonomske in varnostne probleme države (primer: Köln v Nemčiji), druga skrajnost, to je popolno zapiranje mej pa lahko pripelje do izključitve Slovenije iz schengenskega območja. Slovenij pa bi pustilo tudi pečat negostoljubnosti in nestrpnosti do beguncev.

Ena izmed rešitev, ki jo je Avstrija sprejela v drugi polovici februarja 2016, sledila ji je tudi Slovenija ter nekatere balkanske države (Hrvaška, Srbija in Makedonija), je popolno zaprtje mej za ekonomske migrante in kontroliran vstop za begunce, ki bežijo iz vojnih področij.

6 LITERATURA IN VIRI

1. Šterbenc, Primož, 2014: Vsega skupaj ne bi poimenoval arabska pomlad, kvečjemu arabska zmrzal. *Mladina* 5.9.
2. Videmšek, Boštjan, 2015: Vojna, ljubezen in zidovi. *Delo, Sobotna priloga*, 8. 8.
3. Videmšek, Boštjan, 2015: Pohod v Evropo. *Delo, Sobotna priloga*, 1. 8.
4. Vodovnik, Jan, 2015: Prostovoljci pomagajo beguncem brez zadržkov. *Utrip Savinjske doline*, 25. 11.
5. Snoj, Marko, 2014; *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana, ZRC SAZU.
6. RTV Slovenija, arhiv Begunska kriza, Pridobljeno s <http://www.rtv slo.si/begunska-kriza/arhiv>, od 1. 9. 2015 do 29. 2. 2016,
7. 24UR.COM, arhiv Begunci, Pridobljeno s http://www.24ur.com/lbin/search.php?query=BEGUNCI&article_page=1&media_page=1&forum_page=1, od 1. 9. 2015 do 29. 2. 2016
8. Slovenska policija, Migracija/Migration, Aktivnosti policije v zvezi z aktualnimi migracijskimi tokovi, Sporočila za javnost, <http://www.policija.si/index.php/component/content/article/190-mejne-zadeve-in-tujci/79439-aktivnosti-policije-v-zvezi-z-aktualnimi-migracijskimi-tokovi>
9. Slovenska policija, Migracija/Migration, Aktivnosti policije v zvezi z aktualnimi migracijskimi tokovi, Mejne zadeve s tujci, Pridobljeno s <http://www.policija.si/index.php/delovna-podroja/mejne-zadeve-in-tujci>

Viri slik

Slika 1. Okvirni prikaz oblasti Islamske države – dejanska oblast se mesečno spreminja zaradi vojne. Pridobljeno s [www.http://:20140701_isis.sipgw](http://www.20140701_isis.sipgw)

Slika 2. Vojaška razdelitev Sirije, ki se dnevno spreminja zaradi vojaških spopadov.

Pridobljeno s www.naobrobju.files.wordpress.com/2016/01/jan.sirija.pgw

Slika 3. Balkanska pot beguncev. Pridobljeno s

<http://m.slovenskenovice.si/novice/slovenija/zemljevid>

Slika 4. Sredozemska pot. Pridobljeno s www.planet.si/novice/svet/image-begunska-kriza.

Slika 5. Liliya Maša, 2015 Avtorici raziskovalne naloge s policijskim inšpektorjem Gradišnikom.

Slika 6. Oprešnik, Boštjan, 2014. Prihod beguncev z avtobusi.

Slika 7. Oprešnik, Boštjan, 2014. Namestitveni center v Celju.

Slika 8. Liliya, Maša, 2014. Oblačila in odeje za begunce v namestitvenem centru.

Slika 9. Oprešnik, Boštjan, 2014. Vstop beguncev v namestitveni center.

Slika 10. Liliya, Maša, 2015. Del jedilnice.

PRILOGA

ANKETA

Begunci

Sva učenki Pia in Maša Liliya in to leto sva se odločili za raziskovalno nalogo na temo problematike beguncev.

Rezultate bova uporabili izključno za raziskovalne namene.

Prosiva vas, da izpolnite naslednji vprašalnik.

Prosim, vstavite vaše informacije:

Spol

Starost

Stopnja

izobrazbe

1. Ali veste, od kod izhajajo begunci? (možnih je več odgovorov)

- ☐ iz Sirije
- ☐ iz Afganistana
- ☐ iz Grčije

2. Od kod ste izvedeli za prvi val beguncev v Sloveniji? (možnih je več odgovorov)

- ☐ S televizije
- ☐ z radia
- ☐ iz časopisa
- ☐ drugo

3. Zakaj mislite, da so begunci prišli v Evropo?

- ☐ zaradi vojne
- ☐ zaradi oblasti Islamske države
- ☐ zaradi revščine
- ☐ zaradi slabih življenjskih pogojev
- ☐ drugo

4. Predpostavite, da je pred vašim domovanjem premražena družina beguncev. Kaj bi storili?

- ☐ sprejel bi jih v domovanje
- ☐ ne bi jih sprejel
- ☐ ne bi jih sprejel, vendar bi jim vseeno dal topel obrok
- ☐ drugo

5. Kdaj menite, da se bo val beguncev v RS zmanjšal?

- ☐ v roku treh mesecev (do marca)
- ☐ v roku pol leta (do junija)
- ☐ v roku enega leta (december 2016)
- ☐ ne bo se zmanjšal
- ☐ drugo

6. Ali menite, da begunci ogrožajo varnost naše države?

- ☐ da
- ☐ ne

7. Ali se strinjate z žičnato ograjo, ki so jo novembra začeli postavljati vojaki na slovensko-hrvaški meji?

- ☐ da
- ☐ ne
- ☐ drugo

8. Kdo menite, da je upravičen do bega iz države?

- ☐ begunci (bežijo zaradi političnih razlogov)
- ☐ migranti (bežijo zaradi gospodarskih razlogov)
- ☐ oboji

Nadaljuj

Copyright © MojaAnketa.si